

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Історія англійської мови

Шифр та назва спеціальності

В11 – Філологія

Спеціалізація

В11.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.

Освітня програма

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Рівень освіти

Перший (бакалаврський)

Семестр

3

Інститут

ІНІ соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Ділової іноземної мови та перекладу (303)

Тип дисципліни

Професійна, вибіркова

Форма навчання

Денна,

Мова викладання

Українська, англійська

Викладачі, розробники

Мирошніченко Вікторія Марківна

Viktoriia.Myroshnychenko@khpi.edu.ua

Кандидат філологічних наук, професор.

Має понад 50 наукових та методичних публікацій. З навчально-методичних посібника для студентів перекладацьких спеціальностей, 2 – з грифом Міністерства освіти та науки України.

Сфера наукових інтересів: науково-технічний переклад, інноваційні технології викладання.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Предметом курсу «Історія англійської мови» є ознайомлення підготовка студентів-перекладачів з історією виникнення і розвитку англійської мови протягом усього її існування з раннього Середньовіччя і до сьогодення.

Мета та цілі дисципліни

Метою курсу з історії англійської мови є розгляд розвитку англійської мови як історичного процесу, ознайомлення майбутніх перекладачів з головними етапами цього розвитку, починаючи від давніх часів до сучасності, а також з подіями в історії цивілізації, які впливали на становлення англійської мови.

Формат занять

Лекції, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

ФКЗ. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФКС9. Здатність сформулювати розуміння історичного розвитку основної іноземної мови, знання періодизації історії мови та її значення для сучасного стану англійської мови.

Результати навчання

PHC9. Розуміти історичний розвиток основної іноземної мови, періодизацію історії мови та її значення для сучасного стану англійської мови.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 48 год. самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з дисципліни "Вводно-фонетичний курс англійської мови".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Практичні заняття проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Предмет історії англійської мови як навчальної дисципліни, її зв'язок з іншими науками.	2
Тема 2. Джерела дослідження історії англійської мови.	2
Тема 3. Загальні відомості про германські мови. Закони Грима та Вернера.	2
Тема 4. Країни з вживанням мов германської групи.	2
Тема 5. Давньоанглійська мова. Англо-саксонське завоювання. Становище мови.	2
Тема 6. Пам'ятники літератури періоду давньоанглійської мови.	2
Тема 7. Фонетичний склад давньоанглійської мови. Порівняння фонетичного складу давньої та сучасної англійської мов.	2
Тема 8. Лексичний склад давньоанглійської мови. Засоби поповнення.	2
Тема 9. Визначення шляху, яким нові лексичні одиниці увійшли в мову.	2
Тема 10. Граматика та синтаксис давньоанглійської мови.	2

Тема 11. Визначення граматичних категорій різних частин мови.	2
Тема 12. Скандинавське завоювання. Вплив скандинавського завоювання на англійські топонімічні назви.	2
Тема 13. Середньоанглійська мова. Норманське завоювання. Становище мови.	2
Тема 14. Пам'ятники літератури періоду середньоанглійської мови.	2
Тема 15. Фонетичний склад середньоанглійської мови.	2
Тема 16. Порівняння фонетичного складу давньоанглійської і середньоанглійської мов.	2
Тема 17. Лексичний склад середньоанглійської мови. Засоби словобудування. Визначення шляху, яким нові лексичні одиниці увійшли в мову.	2
Тема 18. Граматика та синтаксис середньоанглійської мови. Порівняння граматичних категорій частин мови у давньоанглійській і середньоанглійській мовах.	2
Тема 19. Новоанглійська мова. Історична довідка. Становище мови.	2
Тема 20. Фонетичний склад новоанглійської мови. Зміни в орфографії.	2
Тема 21. Лексичний склад новоанглійської мови. Нові засоби словобудування.	2
Тема 22. Граматика та синтаксис новоанглійської мови.	2
Тема 23. Порівняння граматичного та синтаксичного строю мови у середньоанглійській і новоанглійській мовах.	2
Тема 24. Новітні тенденції у розвитку англійської мови.	2
Загальна кількість годин	48

Практичні заняття

Практичні заняття в рамках дисципліни не передбачені

Контрольні роботи

За наявності

Тема 1. Порівняння фонетичного складу давньої та сучасної англійської мов.	2
--	---

Тема 2. Порівняння граматичного та синтаксичного строю мови у середньоанглійській і новоанглійській мовах.	2
--	---

Загалом

$$\sum_{i=1}^m b_i$$

Самостійна робота

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення

Кількість годин

Тема 1. Розвиток англійської мови в ранньонovoанглійський період (XVI–XVII ст.). Загальна характеристика епохи.	4
---	---

Тема 2. Вплив Відродження на словниковий склад англійської мови. Запозичення з латини та грецької.	4
--	---

Тема 3. Формування стандартної англійської мови. Роль Лондона як мовного центру.	4
--	---

Тема 4. Друкарство і його вплив на уніфікацію орфографії англійської мови.	4
--	---

Тема 5. Велике пересування голосних (Great Vowel Shift): причини, етапи, наслідки.	4
--	---

Тема 6. Розвиток англійської мови в колоніальний період. Формування світових варіантів англійської.	4
---	---

Тема 7. Англійська мова в Америці: становлення американського варіанта.	4
---	---

Тема 8. Відмінності між британською та американською англійською на різних рівнях мови.	4
---	---

Тема 9. Соціолінгвістичні фактори розвитку англійської мови (клас, освіта, регіон, професія).	4
---	---

Тема 10. Діалекти англійської мови: регіональні варіанти у Великій Британії та США.	4
---	---

Тема 11. Діалекти англійської мови: регіональні варіанти у Великій Британії та США.	4
---	---

Тема 12. Англійська як глобальна мова (Global English / World Englishes).	4
---	---

Тема 13. Вплив науково-технічної революції на розвиток англійської лексики.	4
---	---

Тема 14. Неологізми в сучасній англійській мові: джерела та способи творення.	4
Тема 15. Запозичення в сучасній англійській мові з інших мов світу (французька, іспанська, азійські мови тощо).	4
Тема 16. Вплив медіа та інтернету на розвиток сучасної англійської мови.	4
Тема 17. Мова соціальних мереж: скорочення, емодзі та нові мовні форми.	4
Тема 18. Сучасні тенденції у граматиці та синтаксисі англійської мови (спрощення, аналітичність, інновації).	4
Загальна кількість годин	72

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальні заняття в рамках дисципліни не передбачені.

Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування

1. Онлайн-курс Exploring the English Language
<https://www.open.edu/openlearn/history-the-arts/english-language/exploring-the-english-language/content-section-0>
2. Онлайн-курс History of the English Language
<https://www.udemy.com/course/history-of-english/>.

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Список джерел інформації та матеріалів, оформлений згідно зі стандартом. Можна виділити розділи списку. Наприклад, «Основна література», «Додаткова література» тощо.

Основна література

1. Верба Л.Г. Історія англійської мови. Посіб. для студ. та викл. вищ. навч. закл. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 304 с.
2. Vaugh A.C. History of the English Language/A.C. Vaugh, T. Cable. – Routledge, 2005. – 447 p.
3. McDowall D. An Illustrated History of Britain. - Longman, 2006. – 188 p.

Додаткова література

1. Студенець Г.І. Історія англійської мови в таблицях. Навчальний посібник для студентів філологічних факультетів університетів за спеціальністю «Мова і література» (англійська мова). – Київ: КНЛУ, 1998. – 118 с.
2. Костюченко Ю.П. Історія англійської мови. – К.: Рад.школа, 1953. – 358 с.
3. Хаймович Б.С. Стислий курс історії англійської мови. – К.: Вища школа, 1975. – 100 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://wizape.com/English/Historical-Linguistics-and-the-English-Language>
2. <https://english.missouri.edu/node/348>
3. https://www.youtube.com/watch?v=7rGvEIOVP_U

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні, семінарські, лабораторні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,4	0,3	0,2	0,1

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = П \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3 + Пк \cdot k_4$$

де: $П$ – середньозважена середня оцінка за поточний контроль

I – оцінка за виконання індивідуального завдання

K – середньозважена оцінка за контрольні роботи

$Пк$ – оцінка за підсумковий контроль

$$П = \frac{П_1 \cdot a_1 + П_2 \cdot a_2 + \dots + П_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за кожне практичне (семінарське) або лабораторне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1 + K_2 \cdot b_2 + \dots + K_m \cdot b_m}{\sum_{i=1}^m b_i}$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за кожну контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову ($П, K, I, \dots$) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з [положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ»](#).

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

27.08.2025

Завідувач кафедри

Оксана ГОЛІКОВА

27.08.2025

Гарант ОП

Вікторія МИРОШНИЧЕНКО